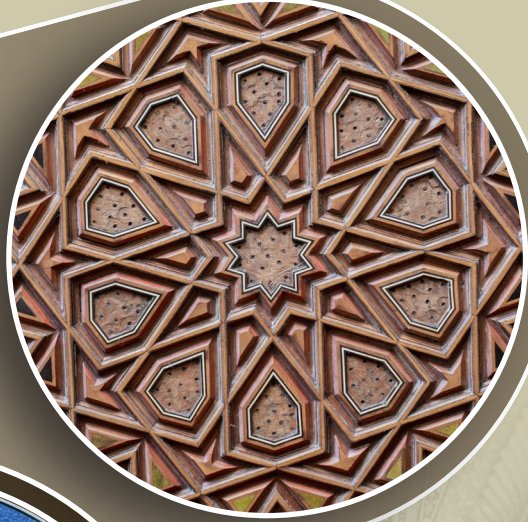

ORTAK MİRASIMIZ

3

3. Öğrenme Alanı
Örnek Sorular

3. ÖĞRENME ALANI ÖRNEK SORULAR

1. İlk Türk devletlerinde konargöçer yaşam tarzlarına uygun olarak taşınabilir eşyalar üzerindeki sanat dalları gelişmiştir. Yaşanılan coğrafyanın ve yaşam şeklinin etkisiyle kemer tokaları, hançer kabzaları, kılıçlar ile göçlerde kullanılan araba ve atlar için gerekli malzemeleri yapan zanaatkârlar ve bunları ustaca süsleyen sanatçılar bulunurdu.

Verilen bilgiye göre Türk devletleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Türklerin yerleşik yaşama geçtiğine
- B) Zamanla sanat anlayışlarının değiştiğine
- C) Yaşam biçimlerinin sanatlarını etkilediğine
- D) Yabancı zanaatkârlardan destek alındığına

2. İlk Türk devletlerinde hem kendilerini hem de yurtlarını düşmanlarından korumak isteyen herkes asker olarak yetişmek zorundaydı. Bu sebeple kadın erkek ayrımı yapılmadan herkes savaşçı kabul edilmiş ve çocuklar da bu anlayış doğrultusunda yetiştirilmiştir. Geleceğin savaşçıları olan çocuklar küçük yaşlardan itibaren askeri eğitime tabi tutulmuş, koyun sırtında biniciliği öğrenmiş, yay ve ok kullanabilmenin alışkanlıklarını kazanmıştır. Türklerin cirit, gülle atma, güreş gibi sporlarla ilgilenmeleri, onların iyi birer savaşçı olmalarına katkı sağlamıştır.

Verilen bilgilere göre İlk Türk Devletleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Askerliği meslek olarak gördüklerine
- B) Ordu-millet anlayışının hâkim olduğuna
- C) Askeri yeteneklerini spor ile geliştirdiklerine
- D) Çocuklarını iyi birer asker olarak yetiştirdiklerine

3. Yüksek dağların arasında geniş ve kurak düzlüklere sahip olan Türkistan'da temel geçim kaynağı hayvancılıktı. İnsanlar, hayvanlarına otlatmak bulabilmek için yazın yaylalara, kışın ovalara göç ederek konargöçer bir yaşam sürmüşlerdir. Bu yaşam tarzı nedeniyle Türkler çadırlarda yaşamışlardır.

Bu metinde İlk Türk Devletleri ile ilgili

- I. hukuk,
- II. ekonomi,
- III. sosyal hayat

alanlarından hangileri hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Yalnız II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

4. Müslümanların fethetmesiyle Endülüs, Avrupa ile Doğu'nun önde gelen bilim merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Bu dönemde Doğu'daki bilimsel ve kültürel gelişmeler Endülüs aracılığıyla Avrupa'ya taşınmış ve Avrupa'daki gelişmelere temel oluşturmuştur. Bağdat ve Şam gibi büyük eğitim merkezleriyle kurulan iletişim sayesinde eski Yunan bilginlerinin eserleri Endülüs'e ulaşmıştır. Bu eserlerdeki bilgiler önce Arapçaya ardından da Latinceye çevrilmiştir. Bu çevirilerle ulaşılan bilgiler sonucunda tıp, optik, fizik, astronomi, matematik ve kimya alanında değerli keşifler gerçekleştirilmiştir.

Verilen bilgilere göre Endülüs şehri ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

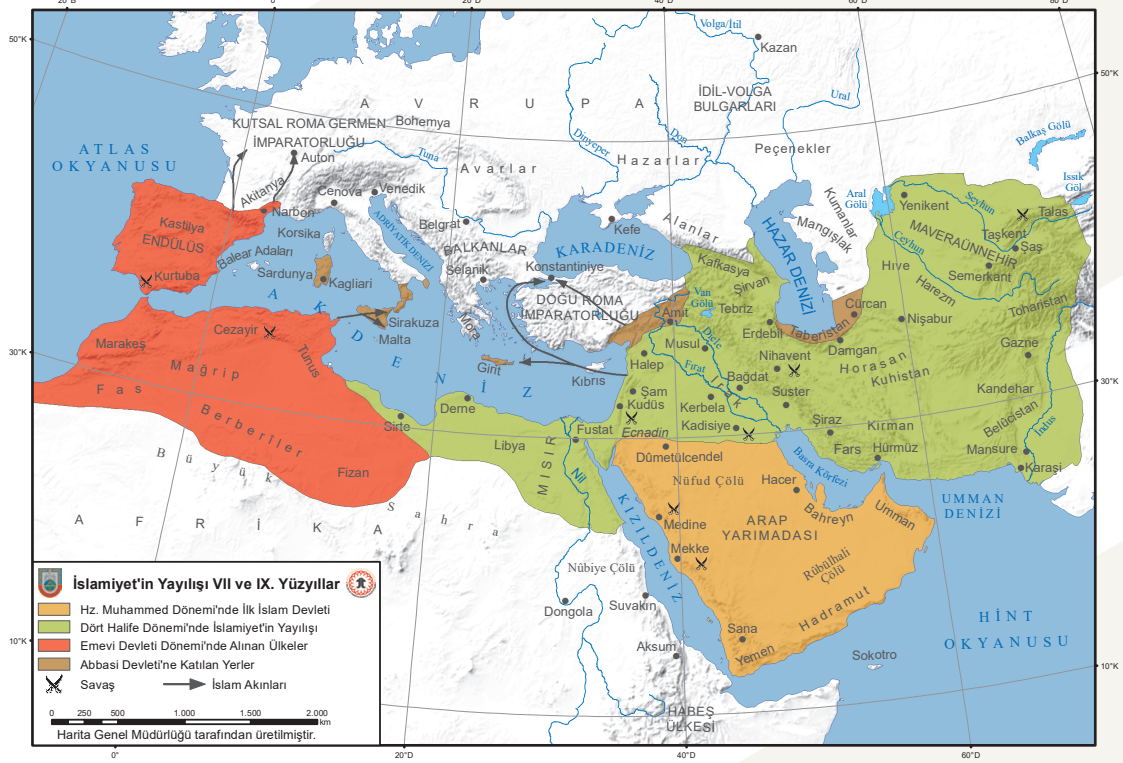
- A) Döneminin en gelişmiş bilim merkezi olduğuna
- B) Farklı bilim alanlarında önemli çalışmalar yapıldığına
- C) Bilginin farklı coğrafyalara yayılmasında aktif rol aldığına
- D) Yapılan tercümelerle eski Yunan bilginlerinin fikirlerinin öğrenildiğine

5. Samarra şehrinde inşa edilen Hakan Sarayı'nda kullanılan ahşap parçalar çeşitli motiflerle süslenmiş, duvarlarındaki kabartmalar saraya etkileyici bir güzellik katmıştır. Sarayda kullanılan bazı süsleme tekniklerinin Türklere özgü olduğu tespit edilmiştir. Hakan Sarayı inşa edildiği alanda yapılan arkeolojik kazılarda farklı biçim ve türlerde güzel cam parçaları bulunmuştur. Kazılar sırasında ortaya çıkarılan birçok eser günümüzde Berlin Müzesinde sergilenmektedir.

Verilen metinde İslam medeniyetinin insanlığın ortak mirasına aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Bilim B) Eğitim C) Hukuk D) Sanat

6. Aşağıda Hz. Muhammed, Dört Halife, Emevîler ve Abbâsîler dönemlerinde İslam devletlerinin sınırlarını gösteren harita verilmiştir.

Verilen haritaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hem kara hem de denizden fetih harekâtlarının yapıldığına
- B) En geniş sınırlara Abbâsîler Dönemi'nde ulaşıldığına
- C) Doğu Roma'nın varlığına son verildiğine
- D) İslamiyet'in üç farklı kıtaya yayıldığına

7. "Türklerin İslamiyet'i kabulü ile sosyal ve kültürel hayatlarında meydana gelen değişimin günümüze yansımaları da olmuştur." **diyen bir araştırmacı, aşağıdaki ifadelerden hangisini bu düşüncesine kanıt olarak gösterebilir?**

- A) Türkiye'de dünyaya gelen bebekler için erkeklerde "Yusufl", kızlarda ise "Zeynep" en çok tercih edilen isimler arasında ilk sırada yer almıştır.
- B) Gazneliler ve Büyük Selçuklular resmî yazışmalarda ve edebi eserlerde daha çok Arapça ve Farsçayı tercih etmiş ancak sarayda ve halk arasında Türkçe konuşulmaya devam edilmiştir.
- C) İslamiyet öncesinde yaygın olan destan, efsane, hikâye gibi sözlü edebiyat unsurları Türk-İslam devletlerinde de devam etmiştir.
- D) Türkler Türkistan'da atın etinden, sütünden ve gücünden yararlanmış; demirden ise savaş aletleri ve çadır direkleri yapmıştır.

8. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra aşağıdaki gelişmeler yaşanmıştır:

- Türk hükümdarları Türkistan'da İslam dinini iyi bir şekilde öğretmek amacıyla İslamiyet'in ilk yatılı üniversiteleri kabul edilen medreseleri inşa etmişlerdir.
- Konargöçer yaşam tarzından yerleşik toplum düzenine geçiş hızlanmıştır.

Bu bilgilere göre Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra aşağıdaki alanların hangisinde değişim yaşandığı söylenebilir?

- A) Siyasi - Sosyal
- B) Kültürel - Sosyal
- C) Siyasi - Ekonomi
- D) Kültürel- Hukuk

9. Malazgirt Meydan Muharebesi sonucunda Doğu Roma İmparatorluğu yenilgiye uğramıştır. Selçukluların kazandığı bu zafer Bağdat'taki Abbâsî Sarayı başta olmak üzere İslam memleketlerinde sevinçle karşılanmıştır. Selçuklu Devleti bu zafer ile Anadolu'ya hâkim olabilmek için önemli bir engeli aşmıştır. Doğu Roma İmparatorluğu bu yenilginin ardından Avrupalı devletlerden yardım istemiştir. Sultan Alp bu zafer neticesinde komutanlarını Anadolu'nun fethi ile görevlendirmiş, bunun üzerine bazı Doğu Roma şehirleri fethedilmiştir.

Verilen metne göre Malazgirt Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu'nun fetih süreci hızlanmıştır.
- B) Türklerin İslam dünyasındaki saygınlığı artmıştır.
- C) Avrupalı devletler Doğu Roma'ya istediği desteği sağlamıştır.
- D) Anadolu'nun Türk yurdu olması yolunda önemli bir adım atılmıştır.

10. I. Beylikler Dönemi'nde Türk beyleri, egemen oldukları şehir ve kasabalara yerleşen halkın her türlü ihtiyacını karşılamaya çalışmışlardır. Anadolu'yu bayındır hâle getirmek için cami, medrese, şifahane gibi yapılar inşa etmişlerdir.

Verilen metinde I. Beylikler Dönemi'nde aşağıdaki alanlardan hangisine yönelik çalışmaların yapıldığından bahsedilmemiştir?

- A) Dinî
- B) Eğitim
- C) Ekonomi
- D) Sağlık

11. II. Kılıç Aslan, Miryokefalon Savaşı öncesinde İstanbul'a giderek Doğu Roma İmparatoru ile bir dostluk antlaşması imzalamıştır (1). Bu dostluk antlaşmasıyla batı sınırını güvence altına alan Sultan, yönünü doğuya çevirerek Danişmentli topraklarının büyük bir kısmını ele geçirmiştir (2). Doğu Roma ile yapılan dostluk antlaşmasının zamanla önemini kaybetmesiyle Doğu Roma İmparatoru, Türkiye Selçuklu Devletini yıkmak ve Türkleri Anadolu'dan atmak için hazırlıklara başlamıştır (3). İki devlet arasında gerçekleşen Miryokefalon Savaşı sonucunda Türkler, Anadolu'nun ebedî sahibi olmuştur (4).

Numaralanmış cümlelerin hangisinde Türkiye Selçuklu Devleti'nin dış siyasette barış yanlısı bir politika izlediğine yönelik bilgiye yer verilmiştir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

Cevap Anahtarı:

1.C 2.A 3.C 4.A 5.D 6.C 7.A 8.B 9.C 10.C 11.A